

פעילות חינוכית יום מודעות "לא נכה אל תחנה"

לתלמידי כיתות ז'-ט'

קצת על העמותה

עמותת נגישות ישראל פועלת כ-13 שנה לקידום הנגישות ושילובם בחברה, של אנשים עם מוגבלות. נגישות היא אינה המטרה, אלא האמצעי, לאפשר לאנשים עם מוגבלות להשתלב בחברה בשוויון, בכבוד, בזכות, בבטחה ובמקסימום עצמאות.

בישראל חיים 1,440,000 אנשים עם מוגבלות מתוכם 700,000 עם מוגבלות קשה- משמע בכל משפחה עשירית בישראל ישנו אדם עם מוגבלות קשה.

המוגבלויות השונות הן:

- ✚ מוגבלות בראייה- עיוורים ולקויי ראייה.
- ✚ מוגבלות בשמיעה- חרשים ולקויי שמיעה.
- ✚ מוגבלות בתנועה- כסאות גלגלים, קביים, הליכונים.
- ✚ מוגבלות נפשית
- ✚ מוגבלות קוגניטיבית- מוגבלות שמקורה שכלי/עצבי.

אדם עם מוגבלות הוא קודם כל אדם. ניתן לתאר כל אדם לפי צבע שיער, מבנה פנים, גובה או כל מאפיין חיצוני אחר. אך אין לשפוט את האדם על פי מאפיינים חיצוניים אלו- יש להכיר את האדם ותכונותיו ולראות מעבר לאפיונים החיצוניים או למוגבלות הנראית.

מערך הפעילות המוצע לפניכם הינו חלק מיום המודעות הארצי "לא נכה אל תחנה". עמותת נגישות ישראל מקיימות זו השנה הרביעית את יום המודעות הארצי "לא נכה אל תחנה" בשיתוף עם אגף התנועה במשטרת ישראל. ביום המודעות אלפי אזרחים ואזרחיות, עובדי חברות עסקיות, עובדי רשויות מקומיות, חברי כנסת, חניכי תנועות נוער, תלמידי ומורי בתי ספר ועוד- כולנו יחד מעלים על סדר היום הציבורי את חשיבות "לא לחנות בחניית נכים".

עבורם אנשים עם מוגבלות, **חניית נכים פנויה זמנית** הינה מרכיב קריטי לניידות באופן עצמאי ומכובד ליעדם. מציאת חניית נכים פנויה זמנית מהווה אחת הבעיות המעיקות ביותר אשר אנשים עם מוגבלות נתקלים בה מידי יום.

משמעות חוסר חנייה לאדם עם מוגבלות פעמים רבות הינה חסימה ושליטת אפשרות הגעה למקום לו חפץ האדם להגיע. לעומת אדם ללא מוגבלות אשר יש באפשרותו לחנות את רכבו במקום חנייה המרוחק מעט מהיעד אליו רצה להגיע.

אנו מזמינים אתכם לצאת לרחובות העיר ולחלק עלונים המסבירים את חשיבות הנושא לנהגים. לפני יציאתכם פעילות חינוכית קצרה המסבירה את חשיבות הנושא ועד כמה זה לא הוגן לתפוס חניית נכים.

מטרות ותוכן הפעילות:

- ✚ היכרות עם המושגים "קונפליקט" ו"מעצור"
- ✚ הכרת החשיבות לא לחנות בחניית נכים.
- ✚ הכרות עם פעילותה של עמותת נגישות ישראל.
- ✚ השתתפות ביום המודעות "לא נכה אל תחנה".

ציוד נדרש:

- ✚ ברקו ומחשב- להקרנת מצגת

חלק 1

מטרה: היכרות והמחשת המושגים "קונפליקט" ו"מעצור" בתרגילים הבאים, נבחר קבוצות קטנות של תלמידים שישתתפו בפעילות- הדגישו בפני התלמידים שישנה חשיבות רבה גם לצופים בתרגיל, שתבוא לידי ביטוי בהמשך (בעיבוד החומרים).

תרגיל 1- "מעגל אנרגיה"

בחרו כעשרה תלמידים שישתתפו בתרגיל הבא.
מטרת התרגיל: העברת מחיאת כף מאחד לשני ללא עצירות. תרגיל זה ממחיש את הזרימה הטבעית של המשתתפים, בתוך המעגל, ללא מעצורים או מחסומים.
אופן הביצוע: המשתתפים יעמדו במעגל, כאשר המנחה מתחיל את התרגיל במחיאת כף לילד משמאלו. כל משתתף שהגיע אליו מחיאת כף, מעביר את המחיאה לבא אחריו.
✚ ניתן להחליף צדדים ולשנות את כיווני מחיאת הכף.

תרגיל 2- "לחיצה יד אל יד"

בחרו קבוצה של חמישה זוגות שיתנסו (ניתן להחליף קבוצות)
מטרת התרגיל: ליצור התנגדות בזוגות. תרגיל זה ממחיש את המושג "התנגדות" ו"מחסום".
אופן הביצוע: המשתתפים יעמדו בזוגות, כאשר ידיהם מושטות קדימה. כל אחד מבני הזוג מעביר את משקל גופו כנגד בן זוגו- כך שנוצר לחץ בין כפות הידיים (כמו לנסות לדחוף קיר).
✚ ניתן לעשות תרגיל זה, כנגד הקיר.

תרגיל 3- "מעגל התנגדות"

בחרו כחמישה עשר תלמידים שישתתפו בתרגיל הבא.
מטרת התרגיל: המחשת המושג "מעצור".
אופן הביצוע: המשתתפים יעמדו במעגל ובתוכו משהו. על המשתתף במעגל לנסות לפרוץ את המעגל ולצאת ממנו, כאשר שאר המשתתפים מונעים ממנו את היציאה.

עיבוד

- יש לשוחח על התחושה בכל אחד מהתרגילים-
  - מהי התחושה כאשר אנו מעבירים את מחיאת הכף מאחד לשני? - תחושת הזרימה לא מעצורים.
  - מהי התחושה לנסות לדחוף קיר? מה זה יוצר בגוף?
  - מהי התחושה של לנסות לפרוץ את גבולות המעגל?
- יש לחדד את המושגים "קונפליקט" "מעצור" "התנגדות".

3. אילו סוגים של מכשולים יש?
כווננו את הילדים להבחין בין מכשול חיצוני (סביבה, אנשים אחרים) לבין מכשול פנימי; (מתוך עצמי); בין מכשול פיזי לבין מכשול שאינו פיזי (דעות קדומות, פחדים בין אם מקורם אצלי או אצל אחרים).
4. דוגמאות לקונפליקטים מהיום יום- שאלו את המשתתפים איפה המושגים הללו ובאילו סיטואציות הם באים לידי ביטוי בחיי היומיום. ספרו על מקרים בהם אתם ניסיתם לעשות משהו ונתקלתם במחסום/מכשול – כיצד התגברתם עליו?
מהי הדרך בה התגברתם על המכשול? וכיצד היא בעצם מקבילה לנגישות (ההתגברות אינה מטרה אלא דרך להגשים את מה שרציתם מלכתחילה).

חלק 2

ספרו לחניכים את הסיפור הבא:

החלטתם קבוצה של עשרה חברים ללכת לסרט. סרט שהמונן זמן חכיתם שיגיע כבר לארץ ראייתם את כל הטריילרים האפשריים קראתם בכל האתרים שזה סרט שאסור לפספס----התארגנתם חכיתם לכל המאחרים והתחלתם ללכת לבית הקולנוע הקרוב למקום מגורכם.
איך שהגעתם לתור בבית הקולנוע אדם אחד נדחף מאחוריכם ומבקש מכם תנו לי לשאול רק שאלה אחת. אתם מחליטים לפנות לו מקום ולאפשר לו לשאול שאלה, בינתיים אתם ממשיכים את שיחתכם בנושא הסרט ולא שמים לב כי הבחור קונה את 10 הכרטיסים האחרונים שנשארו.
כאשר אתם הגעתם לקופה נאמר לכם שנגמרו הכרטיסים לסרט ויש באפשרותכם לקנות רק לשבוע הבא כרטיסים.

1. איך אתם הייתם מרגישים אם דבר כזה היה קורה לכם?
2. איזה תחושה הכי חזקה עולה בכם מסיפור זה?
3. איך זה מרגיש –כאשר זה פשוט לא הוגן!!!

חיבור לחניכות נכים:

נחבר בין התחושות שהעלו החניכים לבין תחושותיו של אדם עם מוגבלות כאשר הוא מגיע לחנייה המיועד לו ותפוסה ע"י מישהו. אדם אחר שהחליט שהוא יכול לחנות שם למרות שחנייה זו לא נועדה עבורו.

פסקה כאלטרנטיבה למצגם אם לא תוצג

לסיכום:

היעזרו במצגת המצורפת לערכה זו המסבירה את החשיבות לפנויות חניות נכים. ניתן להקרין את המצגת או להדפיסה ולחלק לחניכים. חשבו יחד עם החניכים היכן יהיה הכי נכון לצאת לשטח ולהסביר לנהגים על חשיבות הנושא.

תרגיל 4- יצירה

חשבו על סלוגן, עיצוב מדבקה או פוסטר שיקדמו את הנגישות בכלל ואת השמירה על חניות נכים תקינות ופנויות (למיועדים להם) בפרט. תלו את הפוסטרים ברחבי בית הספר.

יצאה לשטח:

- ✚ קבעו עם החניכים יום, שעה ומיקום מדויק.
- ✚ שימרו על כללי בטיחות וזהירות.
- ✚ כל חניך יקבל חומרי הסברה של העמותה.
- ✚ חשוב להדגיש ולהסביר לחניכים, כי הם מייצגים את העמותה ולכן חשוב לפנות עם חיוך ובנימוס.
- ✚ בשום מקרה אסור לנקוט שום צורה של אלימות לא פיזית ולא מילולית. אם הינכם רואים נהג/ת שחנן שלא כחוק יש להסביר בנימוס את החשיבות של חניית נכים פנויה. אם עדיין הם חונים שם יש אפשרות לפנות למשטרה.

תעדו את יציאתכם לשטח הן בתמונות והן בכתבות ואנחנו נפרסם את פעילותכם באתר העמותה www.aisrael.org